

Advent bývá chápán jako doba očekávání. Čekáme na vánoce, čekáme na svátek Ježíšova narození. V církvi si navíc často připomínáme starozákonní proroctví o příchodu božského vladaře, který bude vládnout světu tak, že jej uzdraví. *Jakož o tom proroci svatí zvěštovali,* zpívám
e v jedné středověké písni. Celé věky čekaly na příchod toho, kdo jim pomůže žít před Bohem, a on skutečně přišel.
Toho jsme se dočkali v tomto čase jistě,
pokračuje ona píseň.

Advent jako čas očekávání, jako připomínka dějinného čekání na Vykupitele. Ovšem jeden druh očekávání, sestry a bratři, zůstává poněkud odsunut stranou. Čekání na narození dítěte. Mnozí z nás jsme prožili na vlastní kůži, jaké to je čekat na narození potomka. Obzvláště mladé rodiny to prožívají velmi intenzivně. Kdy se narodí, bude to kluk či holka, bude naše dítě zdravé? A jaké jméno mu dáme? A co mu pořídíme? Veliká radost prýští z malých Božích dětí, které přicházejí na svět. Jenže... Jenže je zde jedno velké ale. Co když to ale s vytouženým děťátkem jaksi nejde. Co když se nedaří počít, co když se nedaří těhotenství udržet, co když krásná rodičovská očekávání rozbije nějaká zlá nemoc či nehoda. Čekání se pokazí. Vyjde naprázdno. Zhořkne.

Bibličtí svědkové znají tenhle bolestný rozměr lidského čekání. A nemusí se jednat jenom o děti. Velmi, velmi si něco přejeme. Přejeme si to z čistého, bezelstného srdce. Upřímně se modlíme a jsme ochotni se mnohého vzdát, a ono pořád nic. Naše přání jsou marná. Bible zná tuhle trpkou zkušenost lidských synů a dcer. (Mimochodem – občas se vedou spory, zda je Bible Božím slovem. Já tvrdím, že Písmo svaté je Božím slovem. Nikoliv, že by přesně popisovalo svět ve shodě s přírodovědou či dějepisem. Bible je Božím slovem, poněvadž přesně popisuje lidské nitro – jeho tužby a jeho radosti. A stejně přesně popisuje i zklamání a nářky. Jak krásné je, když se lidem daří a rozumějí si navzájem. Jak je příšerné, když se lidé hroutí a navzájem se ničí. Proto je Bible slovem Božím, neboť zná šíři lidského srdce – víru i nevěru, jistotu i pochybnosti – a Bible o tom nemlčí, nýbrž mluví. Mluví a promýšlí v souvislosti se Stvořitelem.

Jeden takový příklad trudného lidského očekávání nám nenásilně podává příběh o Abrahamovi. Bezdětný stařec uslyšel Boží hlas. Ten hlas jej zval, aby opustil své bydliště a vydal se na cestu do neznámé země. Opakovaně Abraham slyšel od Boha slib, že se stane praotcem velikého lidu. I jeho nově pozměněné jméno to hlásá – *Av-rah-am, Otec mnohého lidu.* Časem skutečně dorazil do požehnané země a začal v ní pást svá stáda. Dobytka mu přibývalo, stával se v kraji čím dál více váženým a vítaným hospodářem. Jenom ty děti ne a ne se narodit. Jako kdyby se Boží slib neměl naplnit. Jako kdyby Boží zaslíbení bylo pravdivé jen napůl. Roku přibývalo a Abrahamovi táhlo na stý rok života. Tolik let s ženou Sárrou čekali, ale všechno marně. Oba dva zemřou bezdětní. Sen o velké rodině se rozplyne.

Až jednoho dne, jak jsme četli před kázáním: kolem Abrahamova příbytku jdou tři pocestní a Abraham je pozve ke stolu. Zřejmě se naučil zvát a milovat příchozí, když u svého stolu nemohl usadit své vlastní. Připraví nejlepší lahůdky. (Pokud se nepletu, jenom zde se Bible zmiňuje o másle.) Rozhovor se zákonitě stočí i na rodinu. „Kdepak máš ženu, Abrahame. A kde jsou děti?“ „Ach, ano,“ přiznává neochotně hostitel. „Žena je ve stanu a děti – děti nejsou.“ Cizinci znají Abrahamův bol. I kdyby jim o něm neřekl, na domě se vždycky pozná, zdali k němu také patří děti. Avšak Abraham uslyší něco, čemu se jen těžce věří. **Po obvyklé době se k tobě určitě vrátím, a hle, tvá žena bude mít syna.**

(10)

Neskutečné se má stát skutečností. Z Abrahama se má stát otec, ze Sáry matky. Je to k nevíře. Tolik let čekali. Marně. Teď už to není možné, teď už je pozdě.

Abraham i Sára byli staří, sešli věkem, a Sáře již ustal běh ženský.

(11)

Zřejmě se vůbec nedivíme Sáře, že když uslyšela příslib, **„zasmála se v duchu.“ (13)** Nechce té příznivé zprávě věřit. Nechce jí věřit. Bojí se jí věřit, aby nepřišlo další zklamání. A tak se posměšně ušklíbá. Pche, plané sliby! Sářin smích ale nakonec dá narozenému dítěti jméno. Izák, Smíšek. Svým životem, svou existencí vyvrací pochybovačný úsměšek své matky a připomíná nám naši nedověru. Kolik našich činů a kolik našich nečinů by mohlo nést jméno Izák. Mnoha dobrým nápadům se vysmíváme stejně jako Sára a jako Abraham. Ano, i jako Abraham. Na bohoslovecké fakultě nás upozorňovali učitelé – a zejména vám známý Milan Balabán – že z mluvnického hlediska nemá hebrejský tvar jména Izák/Jicchak ženskou podobu, nýbrž mužskou. Nikoliv „zasmála se“, nýbrž „zasmál se“. Doslovně tedy čteme, že se smála Sára, ale je nám napovězeno, že se smál i Abraham. Vždyť je to tak lidské, nebrat Boha vážně. Nedůvěřivě se uchechtávat.

□□□ Abraham a Sára po desetiletí čekali příchod potomka na svět. Prožívali svůj předlouhý advent. Očekávali příchod zaslíbeného syna. Když už se blížil den jeho příchodu, byl zaplaven pochybnostmi. I smála se Sára, i smál se Abraham. Ne, tohle není možné. Není možné, aby přišel a aby přišel takhle. Pochybnosti, úšklebky, výsměch. Kolik lidí si přeje uvidět vstoupit Boha do světa, nějak ho rozpoznat, přesvědčit se, že k nám přichází. Ale když se k nám Bůh opravdu přiblíží, nechce se jim věřit. Že by Bůh byl v bezbranném děcku, že by byl v popraveném Ježíši, že by byl v chatrné církvi. To ne, taková slabost a bezmoc je přece u Boha k smíchu. Jste moc naivní, křesťané, kdekdo se vám může vysmát. Pokud je Bůh skutečně všemohoucí, pak by takové věci nedopustil.

Abrahamovo a Sárino čekání není jediné čekání na vytouženého potomka. Praotec Jákob měl sice 13 dětí, ale teprve poslední dvě se mu narodily s milovanou manželkou Ráchel. Dlouho byla neplodná a po druhém porodu dokonce zemřela. Přivedla však na svět Josefa a Benjámina, klíčové syny pro budoucí dějiny lidu. V době soudců bylo bezdětné manželství jistého Manóacha, ale také k němu se Bůh přiznal a narodil se mu syn jménem Samson. Známý prorok Samuel, jenž klady základy izraelského království, byl rovněž vymodleným dítětem. Jeho matka Chana kvůli své bezdětnosti zakusila mnohé ústrky. V Novém zákoně se starým manželům Zachariášovi a Alžbětě nečekaně narodí syn, Jan Křtitel.

Proč se tolikrát opakuje příběh bezdětných manželství. Asi abychom na jejich očekávání příchodu potomka zkoumali svůj vztah k příchodu Božího syna. Svůj vztah ke Kristovu adventu do světa. Ty přístupy na straně lidí jsou různé – od Zachariáše, který pochybnostmi ztratil řeč, od posměšně se šklebící Sáry přes trpělivou Ráchel až po horlivě se modlící Chanu. Tak nějak čekáme Kristův příchod – někdy nadšeně a s vírou, někdy si říkáme, že se nic nemůže změnit. Že se nedá nic dělat. Že jsme přeci jenom už staří, nepružní, scházejí nám nápady, schází nám síla. A hle, ono to pak nějak jde. I navzdory nevěřícnému smíchu se narodí se Izák. Na svět přijde to, co jsme nečekali.

Na straně lidské jsou přístupy rozmanité. Na Boží straně je však jediný přístup. Slitování. Na těch příbězích se ukazuje, že změna je možná. Že očekávání může jít proti všem známým zákonitostem přírody a nemusí být zklamáno. Někdy se ptám, co bude s našim sborem: kolik je zde starých a kolik je zde mladých. Kolik je zde dětí. Ten nepoměr! Jaké perspektivy nás čekají? Z biologického hlediska vzato, nestačíme na reprodukci. Jenže to nestačili ani Abraham se Sárrou. A přece se – díky Bohu – stali velikým národem. I zdánlivě

Napsal uživatel Jiří Tengler

Neděle, 20 Prosinec 2009 22:24 - Aktualizováno Neděle, 20 Prosinec 2009 22:29

beznadějné případy mají u Boha šanci. Když hovoříme v adventu o očekávání. Mysleme i na tohle. Bůh dává život podle svého uvážení. Jeho Syn se také nenarodil za normálních okolností. Přišel nečekán, přišel nevhod, ale nakonec přinesl spásu. Smíme očekávat, že stejně překvapivě přijde Kristus i k našim bližním, probudí v nich života a přivede je do Božího království. □□□□

Lukáš 1,8-13.18-20 □□□□□□□□□□□□□□□□ *688; 264,1-5,* □ *273*

Kázání na 3. adventní pobožnosti, 17. prosince 2009.